

نام و نام خانوادگی:		باسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش	نام درس:	فارسی	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:			تاریخ امتحان:	۱۴۰۲/۳/۱۰	
پایه : هشتم	شعبه کلاس: ۸۰۲	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فردوس دبیرستان نمونه دولتی شهید مطهری (ره)	تعداد صفحه: ۲	تعداد سوال: ۶	
شماره صندلی:	رشته: متوسطه اول		زمان شروع: ۹ صبح	وقت: ۶۰ دقیقه	

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سوالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	با عدد	نام و نام خانوادگی مصحح:	امضا:	نمره تجدید نظر	با عدد	امضا:
شماره	سؤال					
۱	معنی کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده، بنویسید.					
۱	الف : این ایرانی پرشور، <u>نیرنگ</u> استعمار را در کشورش دریافت . (.....)					
	ب : تنباکو <u>تحریم</u> شد و توطئه انگلیس شکست خورد . (.....)					
	پ : خارکش پیری با <u>دلق</u> درشت / پشته ای خار همی برد به پشت (.....)					
	ت : باد خشم و باد شهوت، باد <u>آز</u> / برد او را که نبود اهل نماز (.....)					
۲	معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.					
۲/۵	الف : شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین باشد گوا					
	ب : کای فرازنده این چرخ بلند / وی نوازنده دل های نژند					
	پ : به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست					
	ت : گفت: من تیغ از پی حق می زنم / بنده حقم نه مأمور تنم					
ث : ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمید ما را انیس و مونس شد						

۳	الف : با توجه به بیت « پیر گفتا که چه عزّت زین به / که نی ام بر در تو بالین نه » مفهوم مصراع دوم چیست ؟ ب : در مصراع « بنده حقّ نه مأمور تنم » به ترتیب منظور از « حق » و « تن » در این مصراع چیست ؟ پ : مفهوم بیت « حد من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن » در کدام گزینه آمده است ؟ ۱: عزّتمندی ۲: بی نیازی از خداوند ۳: ناتوانی در شکر نعمت های خدا ۴ : خرسندی از خداوند ت: منظور از « خاکدان غم » در بیت « حیف است طایری چو تو در خاکدان غم / زین جا به آشیان وفا می فرستمت » چیست ؟	۲/۵
۴	گروه های اسمی را مشخص نموده و سپس هسته گروه اسمی و نوع وابسته ها را بنویسید . این، رمز پیروزی ما در برابر متجاوزان است.	۱/۵
۵	آرایه های ادبی به کار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید.(هر بیت یک مورد) وحي آمد سوي موسى از خدا بنده ما را ز ما کردی جدا ای قطره های باران با جوی ها بگویند کان رهرو غم آلود، زین رهگذر کجا رفت گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد ز بویش روان	۱/۵
۶	الف: کتاب و از آثار سلمان هراتی می باشد . ب : کدام یک به تقلید از گلستان سعدی نوشته نشده است ؟ الف: بهارستان ب : روضه خلد ج : رساله قشیریه د: پریشان پ: دو مورد از آثار حمید سبزواری را بنویسید . (.....) (.....) ت: خواجه شمس الدین محمد معروف به لسان الغیب معروف ترین غزل سرای ادبیات ایران در قرن هشتم هجری می باشد . الف: سعدی شیرازی ب: حافظ شیرازی ج : مولانا جلال الدین د: فردوسی	۱
	موفق باشید	۱۰

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی		نام درس	ادبیات فارسی	محل مهر
	وزارت آموزش و پرورش		تاریخ امتحان	۱۴۰۲/۰۳/۱۰	آموزشگاه
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی		تعداد صفحه: ۲	تعداد سوال: ۱۵	پایه : هشتم
شماره صندلی:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان: فردوس		زمان شروع: ۹ صبح	وقت: ۶۰ دقیقه	
	دیرستان: نمونه شهید مطهری				شعبه کلاس: ۸۰۱
					رشته: متوسطه اول

ضمن خیر مقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سؤالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به پروردگار و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه		با عدد	نام و نام خانوادگی مصحح:		امضا:	نمره تجدید نظر	با عدد	امضا:	
		با حروف					با حروف		
بخش	سؤال								نمره
● معنی واژه	۱- با توجه به عبارت داده شده فقط معنی واژه هایی که مشخص شده اند را بنویسید: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)								۱
	(الف) چون نپرسی کاین تماثیل از کجا آمد پدید؟ (ب) ای وطن ، ای دل مرا مأوا (ج) بر فراز گردن طاووس کاکلی روییده است. (د) بلافاصله شروع کنید و تعلل روا مدارید .								
● معنی و مفهوم شعر و نثر	۲- معنی عبارت و بیت های زیر را به فارسی روان بنویسید. (در معنی که می نویسید : اجزای جمله مرتب باشد + مفهوم کنایه ها ، معنی کلمات مهم ، عبارات مهم و تشبیه ها در معنی شما باشد .)								۲/۵
	(الف) در غزا بر پهلوانی دست یافت...								
	(ب) به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست (۰/۷۵)								
	(ج) گشت حیران آن مبارز زین عمل وز نمودن عفو و رحم بی محل (۰/۷۵)								
	(د) (فعل «می شوم» در عبارت « به خز فروشان می شوم تا خزی خرم» به چه معناست؟ (۰/۲۵)								
	(ه) در هنگام معنی کردن مصرع زیر، « مرا » چگونه معنی می شود؟ معنی آن را بنویسید (۰/۲۵) «مرا بنما به سوی خویش راهی»								
● درک مطلب	۰/۵ (الف) درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید و توضیح دهید: « صبح صادق قدرت کاذب شکست رشته های دام اهریمن گسست »								
	۰/۵ (ب) با توجه به مصرع « عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست » توضیح دهید چرا شاعر عاشق عالم است؟								
	۰/۵ (ج) عبارت مشخص شده در جمله های زیر را بررسی و سپس با هم مقایسه کنید، که آیا این دو (شباهت معنایی) دارند یا ندارند ؟ جواب خود را با دلیل توضیح دهید و بنویسید: * شعر و نقاشی کار خود را کرد و سردار درد را فراموش کرد. * میرزای شیرازی از تهدیدها نترسید و کار خود را کرد.								
	۰/۲۵ (د) صفت « رویین تن » در مصرع « ای متواضع رویین تن » در بردارنده چه مفهومی است؟ توضیح دهید:								

۰/۵	(و) در بیت " غافل منشین نه وقت بازی است وقت هنر است و سرفرازی است " شاعر ما را به چه چیزی ، سفارش می کند ؟ توضیح دهید:	دانش زبانی و ادبی
۰/۲۵	(ز) منظور از (خیرالبشر) در مصرع « شفیع آخرت خیر البشر کن» چه شخصیتی است؟	
۰/۵	الف) برای هر یک از نمونه های زیر یک « آرایه ادبی » بیابید و با <u>دلیل</u> مشخص کنید: (آرایه ی قسمت ها تکراری نباشد ، آرایه تکراری قبول نخواهد شد) : ۱- با لب خشک و دل سوخته و دیده تر غرقه بحر بلا بود در آن بر، تشنه ۲- میهنی که لحظه های تلخ و شیرین بسیاری را به چشم دیده و از گستاخی های دشمن خون دل ها خورده است.	
۰/۲۵	ب) در عبارت زیر وجه شبه را بنویسید: (اگر ذکر نشده با توجه به تشبیه آن را پیدا کنید) « پروردگار برای ملخ دو چشم و دو حدقه چو نان ماه تابان آفرید.»	
۰/۲۵	ج) در عبارات زیر هسته یا وابسته بودن کلمات مشخص شده را بنویسید: (در صورت وابسته بودن کلمه ، نوع وابسته کامل مشخص شود) ۱- فعل من بر دین من باشد <u>گوا</u> ۲- درمی <u>چند</u> در آستین داشت. ۳- نخستین ابزار پیدایش <u>ادبیات</u> ، زبان است.	
۰/۵	د) قافیه بیت زیر ، چه « آرایه ادبی » دارد ؟ <u>دلیل</u> خود را توضیح دهید : « سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند؟ همدم گل نمی شود ، یاد سمن نمی کند »	
۰/۵	(ز) بررسی کنید « تا » در کدام مورد <u>حرف اضافه</u> است؟ <u>دلیل</u> پاسخ خود را بیان کنید: ♦ فاصله آشپزخانه تا مکتب خانه را یک نفس طی می کرد. ♦ گوشه ای ایستاد تا ظرف ها را جمع کند.	
۰/۵	ح) در بیت زیر « ضمیرها » را پیدا کنید و « نقش دستوری » (نهاد و ...) آنها را بنویسید: حیف است طایری چو تو در خاکدان غم زین جا به آشیان وفا می فرستمت	تاریخ ادبیات
۰/۲۵	الف) یکی از آثار محمود حکیمی در حوزه ی <u>داستان</u> ، کتاب..... است.	
۰/۲۵	ب) حافظ شیرازی معروف..... بزرگترین غزل سرای قرن هشتم ادبیات فارسی است.	
۰/۵	ج) پدید آورنده آثار زیر را بنویسید: ◀ فوت کوزه گری: ◀ ناظر و منظور:	
۱۰	جمع	
نمره نوبت دوم درس ادبیات فارسی : ۱۰ نمره امتحان شفاهی + ۱۰ نمره امتحان کتبی ✨ موفق باشید		